

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Sžk/11/2021
Identifikačné číslo spisu: 5020200187
Dátum vydania rozhodnutia: 24. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5020200187.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Združenie domových samospráv, o.z. Bratislava, so sídlom Rovniankova 1667/14, Bratislava, IČO: 31 820 174, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, so sídlom Vysokoškolákov 8556/33B, Žilina, za účasti ďalšieho účastníka: Domov sociálnych služieb SYNNÓMIA, so sídlom Sv. Gorazda č. 2978/3, Žilina, IČO: 00 647 691, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OSZP3-2020/017164-002 zo dňa 16.03.2020, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 30S/79/2020-68 zo dňa 1. decembra 2020, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 30S/79/2020-68 zo dňa 1. decembra 2020 sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 30S/118/2020-60 zo dňa 17. decembra 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. f/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OSZP3-2020/017164-002 zo dňa 16.03.2020, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. 17217/2019-62799/2019-OŽP-SKU zo dňa 04.12.2019, vydané Mestom Žilina, Mestským úradom v Žiline, Odborom životného prostredia, o vydaní súhlasu na výrub 1 ks dreviny breza (*Betula pendula*) s obvodom kmeňa 133 cm nameraný 130 cm nad zemou, rastúca na parc.č. C-KN 7611, k.ú. Ž., kde bude vysadených 2 ks drevín druhu čučoriedka (*Vaccinium corymbosum*) a 1 ks dreviny druh smrek (*Picea glauca*).

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia skonštatoval, že podanie žalobcu posúdil ako všeobecnú správnu žalobu podľa § 177 a nasl. SSP, pričom pre jej podanie platí povinnosť právneho zastúpenia vymedzená v § 49 SSP. Všeobecná procesná podmienka povinného zastúpenia advokátom musí byť splnená počas celého konania, okrem prípadu, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná na správnom súde alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a

okrem prípadov vymedzených v § 49 ods. 2 SSP. Dodal, že povinnosť zastúpenia sa vzťahuje už na spísanie správnej žaloby.

3. Krajský súd zistil, že žalobca nie je v konaní zastúpený advokátom pričom žalobu autorizoval jeho štatutár, W. M.. Keďže krajský súd nemal za preukázané splnenie podmienok podľa § 49 SSP, konkrétne nebolo zrejmé, že správnu žalobu spísala kvalifikovaná osoba, vyzval žalobcu aby preukázal, že žaloba bola spísaná osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa podľa § 49 ods. 1 SSP a to aj s poukazom na skutočnosť, že ku žalobe bol pripojený Poverovací dekrét na riadenie sekretariátu žalobcu a na právne zastupovanie žalobcu vyplývajúce z tohto poverenia zo dňa 14.11.2019, udelený JUDr. Y. M.N.. Žalobca bol zároveň poučený v zmysle § 98 ods. 1 písm. f/ SSP.

4. V reakcii na výzvu doručil žalobca krajskému súdu podanie, ktorým mu vytkol prílišný formalizmus v otázke preukázania spísania žaloby povereným členom žalobcu. Súčasťou podania bolo aj vyhlásenie povereného člena žalobcu JUDr. Y. o tom, že predmetnú žalobu spísal v súlade s § 49 ods. 1 SSP, čím malo byť preukázané, že v čase podania žaloby boli splnené obligatórne náležitosti správnej žaloby ako aj procesné podmienky konania.

5. Keďže krajský súd aj naďalej nemal za to, že žalobca odstránil vytýkané vady, opätovne ho vyzval uznesením č.k. 30S/79/2020-43 zo dňa 13.10.2020 na odstránenie nedostatku procesnej podmienky konania a to tak, že predloží správnu žalobu zo dňa 16.05.2020, podpísanú zamestnancom alebo členom žalobcu s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa.

6. Žalobca doručil krajskému súdu dňa 27.10.2020 vyjadrenie, ktoré bolo obsahovo totožné s predošlým vyjadrením žalobcu a správnu žalobu podpísanú zamestnancom alebo členom žalobcu s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa nepredložil.

7. Krajský súd dospel k záveru, že nepostupoval príliš formalisticky, ak pre existujúce pochybnosti o osobe ktorá mala spísať správnu žalobu v kontexte splnenia zákonných požiadaviek podľa § 49 SSP, vyzval žalobcu na odstránenie nedostatku procesnej podmienky, keďže mal za to, že sa jedná o odstrániteľnú vadu. Z obsahu spisu mal preukázané, že žalobca predložil krajskému súdu fotokópiu diplomu preukazujúceho dosiahnuté vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa u člena žalobcu JUDr. Y. M., ako aj fotokópiu Poverovacieho dekrétu na riadenie sekretariátu Združenia domových samospráv a na právne zastupovanie združenia zo dňa 14.11.2019. Zároveň mal krajský súd preukázané, že správna žaloba bola odpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom štatutára žalobcu - W. M. a nie kvalifikovaným elektronickým podpisom povereného člena žalobcu - JUDr. Y.T. M..

8. Napriek snahám krajského súdu o odstránenie prekážky postupu v danom konaní, t.j. výzvam na predloženie správnej žaloby zo dňa 16.05.2020, podpísanej zamestnancom alebo členom žalobcu s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, ktorý za žalobcu na správnom súde koná alebo ho zastupuje - JUDr. Y. M., žalobca od doručenia výzvy súdu až do vydania napadnutého uznesenia žalobu nepredložil, uvedený (odstrániteľný) nedostatok procesnej podmienky konania podľa § 49 ods. 1 SSP sa stal neodstrániteľným, čo spôsobilo, že krajský súd nemohol ďalej konať a musel konanie ukončiť bez toho, aby sa zaoberal nárokom žalobcu vo veci samej.

9. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a j/ SSP, navrhujúc uznesenie č.k. 30S/79/2020 zo dňa 01.12.2020 zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ rovnako ako vo vyjadreniach ku výzvam krajského súdu namietal prílišný formalizmus správneho súdu pri posudzovaní splnenia podmienky povinného zastúpenia advokátom (§ 49 SSP), ktorý nezohľadňuje účel a zmysel relevantných zákonných noriem a súdneho konania. Podľa sťažovateľa skutočnosť, že samotná žaloba bola podpísaná a podaná štatutárom sťažovateľa ešte neznamená, že nebola spísaná jej členom - JUDr. Y. M., ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, čo sťažovateľ preukázal priloženým dokladom o dosiahnutom vzdelaní (diplom), ako aj poverením člena na spísanie

žaloby a na jeho zastupovanie. Sťažovateľ v podanej žalobe deklaroval, že jeho člen podanú žalobu spísal a je oprávnený tak na jej spísanie, ako aj na zastupovanie v konaní pred správny súdom. Sťažovateľ navyše krajskému súdu dodatočne doložil prehlásenie JUDr. Y. M., že predmetnú žalobu spísal v súlade s § 49 ods. 1 SSP.

10. Sťažovateľ badal nesprávne právne posúdenie krajským súdom v dôsledku zamieňania autorstva žaloby (jej spísania podľa § 49 ods. 1 SSP) a podpisovania žaloby (podľa § 57 ods. 1 písm. e/ SSP), pričom sám mal za to, že sa jedná o dve samostatne náležitosti žaloby. Nerozlišovanie vyššie uvedených ustanovení malo podľa sťažovateľa za následok aj nezákonnosť napadnutého uznesenia pre nepreskúmateľnosť a nezrozumiteľnosť odôvodnenia z dôvodu, že krajský súd argumentujúci nespĺnením povinného spísania žaloby advokátom resp. členom sťažovateľa s právnickým vzdelaním odmietol žalobu, avšak v odôvodnení odkazuje na § 57 ods. písm. e/ SSP upravujúci podpis, čo je zrejmy rozpor.

11. Žalovaný ani ďalší účastník konania, svoje právo na vyjadrenie sa ku kasačnej sťažnosti napriek výzve krajského súdu nevyužili.

12. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 01.08.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky odo dňa 01.08.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.08.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená sp.zn. 6Sžk/11/2021. Od 01.08.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 5S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

13. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a j/ SSP, postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

14. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

15. Podľa § 452 SSP na konanie na kasačnom súde sa primerane použijú ustanovenia druhej časti tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

17. Podľa § 464 ods. 1 SSP, ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedenie.

18. Po preskúmaní spisového materiálu správneho súdu bolo zistené, že v obdobnej veci ako tej (s rovnakým sťažovateľom), ktorá je predmetom tohto konania, už zhodne rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) ako aj Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, preto s poukazom na § 464 ods. 1 SSP, kasačný súd plne poukazuje na rozhodnutia v konaniach vedených

pod sp.zn. 8Sžk/18/2021 zo dňa 26.05.2021, sp.zn. 1Sžk/14/2021 zo dňa 25.05.2021, sp.zn. 8Sžk/14/2021 zo dňa 30.06.2021, sp.zn. 6Sžk/9/2021 zo dňa 16.10.2021 a sp.zn. 1Sžk/15/2021 zo dňa 15.12.2021. V uvedených konaniach bola argumentácia sťažovateľa prezentovaná v kasačných sťažnostiach vyhodnotená ako dôvodná. Kasačný súd sa v preskúmvanej veci v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom konštatovaným v odôvodnení uznesenia zo dňa 25.05.2021, sp.zn. 1Sžk/14/2021, a preto v príslušnom rozsahu z neho uvádza: „Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľ dňa 05.05.2020 doručil krajskému súdu správnu žalobu z 04.05.2020, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Z bodu 1 ods. 3 správnej žaloby sťažovateľa ďalej vyplýva, že povereným členom na konanie a spísanie žaloby je JUDr. Y. M.. Uvedenú skutočnosť sťažovateľ substancoval predložením dokladu o ukončení vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa a dekrétom, ktorým svojho člena, okrem iného, poveril aj spisovaním správnych žalôb a zastupovaním v konaniach, v ktorých vystupuje ako účastník konania. Vzhľadom na prezentované skutočnosti sa kasačný súd stotožnil s námietkou sťažovateľa, že krajský súd v prejednávanej veci postupoval príliš formalisticky, keď správnu žalobu odmietol z dôvodu, že bola podpísaná štatutárnym orgánom, a nie členom sťažovateľa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, povereným na jeho zastupovanie. Aj podľa názoru kasačného súdu sťažovateľ predložením dokladu o ukončení vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa a poverovacieho dekrétu pre svojho člena na konanie a spísanie správnej žaloby dostatočným spôsobom preukázal splnenie podmienky obligatórneho právneho zastúpenia v správnom súdnom konaní (§ 49 ods. 1 S.s.p.). Samotná skutočnosť, že správnu žalobu podpísal a súdu doručil štatutárny orgán sťažovateľa podľa mienky kasačného súdu, bez ďalšieho nezakladá dôvodné pochybnosti o tom, že žalobu spísal a sťažovateľa v konaní zastupuje jeho člen s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, čo jednoznačne vyplýva z obsahu správnej žaloby z 04.05.2020, predloženého poverovacieho dekrétu sťažovateľa a dokladu povereného člena sťažovateľa o ukončení vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa. Kasačný súd preto považoval výzvu krajského súdu, aby sťažovateľ predložil správnu žalobu, ktorá bude týmto členom aj podpísaná, za príliš formalistický postup pri skúmaní procesných podmienok, ktorý by mohol mať vplyv na jeho právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V súvislosti s vyššie uvedenými rozhodnutiami Najvyššieho súdu sp.zn. 4Sžk/24/2019 a sp.zn. 4Sžk/26/2019, na ktoré krajský súd poukazoval, kasačný súd uvádza, že ide o konštatovanie Najvyššieho súdu o splnení podmienok podľa § 449 S.s.p. vo vzťahu k dokumentom, ktoré v konkrétnom prerokúvanom konaní predložil žalovaný, a že nejde o právnu vetu senátu Najvyššieho súdu.“

19. Nad rámec uvedeného kasačný súd dodáva, že s konkretizáciou na prejednávajúcu vec rozumie prvotným pochybnostiam krajského súdu o splnení podmienky spísania žaloby kvalifikovanou osobou. Predložením ďalších listín sa však tieto pochybnosti postupne vytrácajú, keď bol k žalobe doložený aj Poverovací dekrét na riadenie sekretariátu a na právne zastupovanie žalobcu pre JUDr. Y. M., v ktorom je výslovne vymedzená povinnosť spisovať a podávať správne žaloby a zastupovať žalobcu pred správnymi súdmi. Rovnako tak bol krajskému súdu predložený aj doklad o dosiahnutom vzdelaní JUDr. Y. M., v súvislosti s ktorým musí kasačný súd konštatovať, že krajský súd úplne opomenul skutočnosť, že diplom bol vydaný zahraničnou vysokou školou a teda bolo pre náležité preukázanie dosiahnutého vzdelania v zmysle § 489 SSP na mieste v prvom rade vyzvať žalobcu na doloženie uznania tohto dokladu. Sťažovateľ tak učinil nakoniec sám, keď predložil rozhodnutie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, o uznaní dokladu o dosiahnutom vzdelaní za rovnocenný diplomu získanému po ukončení vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike. Odhliadnuc od uvedeného nedostatku, posledné pochybnosti mali byť odstránené doručením vyjadrenia, v rámci ktorého JUDr. Y. M. prehlásil, že predmetnú žalobu spísal súlade s § 49 ods. 1 SSP čím bolo preukázané, že už v čase podania žaloby boli splnené obligatórne náležitosti správnej žaloby ako aj procesné podmienky konania. Tomuto záveru svedčí aj skutočnosť, že poverovací dekrét bol JUDr. Y.T. M. udelený dňa 14.11.2019, teda ešte pred podaním správnej žaloby. Výslovné bazírovanie na dodatočnom doručení správnej žaloby podpísanej JUDr. Y. M. sa s ohľadom na prezentované skutočnosti javí kasačnému súdu skutočne za prísne formálne. Kasačný súd však jedným dychom dodáva, že prezentované právne závery sa viažu striktne na prezentovaný a jedinečný skutkový stav, kde vystupuje ako žalobca právnická osoba s poverením na zastupovanie udeleným jej vlastnému

členovi. V prípade právnických osôb ktoré zastupujú ich vlastní zamestnanci alebo ich členovia, majúci vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, môže byť preukazovanie tejto procesnej podmienky benevolentnejšie a to už len z dôvodu rozličnej štruktúry jej zloženia a fungovania ako aj z dôvodu, že sa de facto jedná stále o vzťahy v rámci jednej právnickej osoby. Správny súdny poriadok totiž iné podmienky ako zmieňované vzdelanie na zamestnanca, ktorý má v konaní žalobcu zastupovať nekladie.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná, v čoho dôsledku podľa § 462 ods. 1 SSP napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu vec meritórne prejednať a rozhodnúť (§ 469 SSP).

21. Právo na náhradu trov kasačného konania bude predmetom rozhodovania krajského súdu v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.